

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dzsózsa)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Az első diplomáciai konfliktus a francia és orosz kormány közt

Egy francia hadseregéből megszökött kapitány a párisi orosz nagykövetség titkára

— Saját tudósítónktól —

A francia-orosz diplomáciai összeköttetés éppen csak, hogy helyreállt, most hat esztendői szünet után — és, ime, máris megvan az első, komoly konfliktus. Az oka ennek az összekülömbözésnek egy olyan különös egyéniség, hogy érdemes vele külön cikk keretében foglalkozni.

1917-ben, amikor az orosz csapatok a közlegényi egyenruhába bujt, tüdővész és forradalmiság lázától hevített pecsétőr: Kerenszki extatikusan lelkesítő szavainak hatása alatt rohantak halálba, a francia hadvezetőség jónak látta az oroszországi francia katonai missziók tagjait, — akik addig a cárizmussal rokonszenvező tulkonzervatív elemekből kerültek ki — olyanokkal felcserélni, akikben még élt az 1789-es tradíciók emléke. Egy ilyen misszióba bekerült Jacques Sadoul kapitány is, akiről csak annyit tudtak, hogy rokonszenvezett Jean Jaurès eszméivel. Sadoul kapitány, amikor Szentpétervárra került, lázasan vetette bele magát az áradatba, ami előtte hömpölygött és egyszerre csak azon vette észre magát, hogy rokonszenvet érez egy olyan táborral, amely Lwow herceg, Kerenszki és Miljukow békés polgári forradalmának minden eredményét felforgatással fenyegeti. Sadoul talán érezte is már ekkor, hogy az 1789-től végzetesen eltávolodott és élethajójának lobogójáról a vérvörös 1793 rikoltoz. Sadoul boscivikké lett.

A párisi kormány — 1917 november 7. után, amikor Lenin és Trockij nevével tragikusan megpecsétlődött Oroszország sorsa, — visszahívta diplomáciai és katonai reprezentánsait Szentpétervárról. Sadoul megfélemezett katonai esküjéről, megfélemezett Franciaországról: orosz földön maradt és tisztséget vállalt a bolsevik kormánytól. Hívták haza szépen, majd szigorúan: Sadoul válasza e hívásokra egy vaskos kötet volt, amelyben — barátaihoz intézett levelei formájában — magyarázta és megerősítette eltévelyedését.

1919-ben a párisi hadbírósg in contumaciam ítélezett Jacques Sadoul kapitány felett, aki ellen a hazaárulás, hűtlenség és esküszegés vádját emelte a hadbíró-ügyész.

Halálra ítélték.

Sadoul kapitány továbbra is ott maradt Oroszországban. Most aztán fordult a világ. A Qai d'Orsay hét esztendősi szünet után megtalálta az összeköttetést Moszkvával. Jean Herbet, Herriot nagykövete elutazott Oroszországba, Krasszin pedig megérkezett Párisba, egész sze-

mélyzetével. Követségi titkára nem más, mint Sadoul, a halálra ítélt francia kapitány. A francia hazafias polgári társadalomnak akart ezzel kellemetlenkedni az orosz szovjetkormány* — nem tudhatni! De a tény egyelőre az, hogy a francia rendőrség már tudomást szerzett róla, ki az orosz nagykövetség titkára. A francia

belügyminiszteriumnak álláspontja az, hogy Sadoul a diplomáciai személyeket illető mentesség nem védi — és így utasítást adott a miniszter a rendőrségnek Sadoul letartóztatására. Az orosz nagykövetség épületét most detektívek figyelik és mihelyt Sadoul kilép a palotából, rögtön le tartóztatják.

Párisi diplomáciai körökbenmiatt bonyodalmaktól tartanak. Lapzártakor érkezett távirat jelenti, hogy Sadoul kapitányt tegnap, amikor a nagykövetség épületéből kilépett, a detektívek elfogták és a katonai fogdába szállították.

Diákok véres utcai harca Zágrábban és Belgrádban

A csendőrök agyonlőtték egy diákot — Harminc súlyos sebesült

— Az Estilap eredeti távirata —

Belgrádból jelentik: Szerb politikai körökben nagy felháborodást keltett Pribicevics közoktatásügyi miniszternek az a rendelet, amelylyel Polit és Barala zágrábi egyetemi tanárokat állásuktól felfüggeszti.

A rendelet Zágrábban összejutkozésekre adott alkalmat. A tanárok ügyében az egyetemi ifjuság gyűlést rendezett és mikor a diákok egy küldöttsége a gyűlés határozatát át akarta adni a rektornak, a csendőrség közbelépett.

Heves utcai harc keletkezett, amelynek során a csendőrök fegyvereiket használták. A csendőrök az ifjúságot

az egyetem aulájába szorították.

A harcban tíz diák súlyosan megsebesült, egy meghalt.

A csendőrök közül ötven súlyosan megsebesültek. Tíz diákot letartóztattak. Ellenzéki körök a csendőröket okolják az eseményekért. Kormánykörök viszont azt állítják, hogy a kommunista diákok lövöldöztek először a csendőrökre.

A zágrábi diákmozgalmak átcsaptak Belgrádba is, ahol a tegnapi nap folyamán

a nacionalista és demokrata diákok közt véres összecsapás történt, amelynek során tí-

zenőten súlyosabban megsebesültek.

Anacionalisták éltették a kormányt, a demokraták a felfüggesztett egyetemi tanárok mellett üntettek.

MAI ZÜRICH NYITÁS

BERLIN . . . 12280	PRAGA . . . 1555—
NEWYORK 51675	BUDAPEST 00070
LONDON . 2419—	BUKAREST 250—
PARIS . . . 234750	BÉCS . . . 7275—

VÁRADI ÁRFOLYAMOK:

Magy. kor. . . 370	Dollár . . . 202—
Cseh kor. . . 615	Osztrák kor. 348—
Svájci frank 3975	Angol font . 960—
Francia fr. . 1150	Lira 895

Ágy a törvényszéki főtárgyaláson

— Az Estilap eredeti távirata —

Hannoverből jelentik: Az itteni törvényszék ma kezdte meg Harmann, huszonhét éves tömeggyilkos bűnperének főtárgyalását. Emlékeztet, hogy Harmann 42 éves ruhakereskedő huszonhét áldozatát azért gyilkolta meg, hogy ruháikat eladhassa.

A tárgyalás megkezdése előtt a törvényszék épületéhez vezető utcakon népvándorlás indult. Az a hír terjedt el, hogy Harmant és bűntársát Grans János kereskedősegédet

agyon akarja verni a ömeg,

A törvényszék bejáratát erős rendőri készség zárta el. A tárgyalóterem különös képet nyújt. A terem egyik sarkában

bűnjelkent áll az ágy, amelyen a gyilkosságokat elkövették,

s az elnöki emelvény előtt óriási tömegben halmozták fel az áldozatok ruháit.

A vádlottakat szuronyos fogházörök vezetik a terembe, Harmann idegesen viselkedik, állandóan a fejéhez kapkod,

Románia, Magyarország és Németország támogassák egymást a szláv veszély ellen

Zima Tibor magyar képviselő felszólalása a kamarában

Az Estilap bukaresti tudósítója telefonálja: A kamara éjszakai ülésén Ionescu-Quintus elnökölt.

Lupescu (besszarábiai parasztpárti) azzal vádolja Mironescu liberális képviselőt, hogy része van az utlevél-panamában.

Zima Tibor, Arad város magyar-párti képviselője beszél ezután az egész ülésen. Rámutat, hogy a külpolitikában Románia-

nak és Németországnak kölcsönösen támogatnia kellene egymást a szláv veszedelem ellenében.

Belpolitikai problémáknól beszélve főleg a kisebbségek helyzetét ismerteti. A magyarságot — mondja Zima — irredentizussal vádolják, pedig alig van Erdélyben valaki, aki ilyen gondolatokkal foglalkoznék. Nem lehet semmiféle szemrehányást

tenni a magyarságnak, mert hiszen vezetői a legteljesebb harmóniában akarnak élni a román néppel.

Éles kritikával illeti Anghelescu miniszter közoktatásügyi politikáját és a magyaroktól vidékek adminisztrációját. Emberséges bánásmódot kér a magyarság számára.

APOLLO MOZGÓ

520

Ma, pénteken először:

A MINARET HANGJA

Szentimentális dráma a keleten, 7 felvonásban

A főszerepben: **Norma Talmagde**Ezt megelőzi: egy kitűnő **Cameo-burleszk**

HIREK

Dr. Nasta és Hubert Etel hangversenye

Kivételes zenei eseményben lesz része Nagyvárad közönségének december tizenhatodikán. A budapesti Opera két nagyszerű művésze dr. Nasta és Hubert Etel romániai turnéjuk során ezen az estén lépnek fel Nagyváradon.

A ragyogó tehetségű művészpár koncertje mélységes revelációt fog előidézni zenei társadalmunkban. Dr. Nasta és Hubert Etel műsora azoknak a nagy zeneköltőknek műveiből van összeállítva, akik valóságos próbatévi az interpretáló művészetnek. Wagner, Strauss, Verdi, Petrescu, Puccini, Mascagni örökéletű művei fognak megszólalni méltó tolmácsolásban a hangversenyen.

Érdekes fölemlíteni, hogy Hubert Etel pályafutása tíz évvel ezelőtt Nagyváradról indult ki. A kitűnő operaénekesnő Hubert főmérnök leánya a város előkelő köreiből már akkoriban feltűnt ragyogó tehetségével.

A koncert iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik. Jegyek a Hegedüs Hirlapirodában.

* Pékek küldöttsége a polgármesternél. A nagyváradai pékek küldöttsége ma délelőtt megjelent dr. Bucskó Koriolán polgármester előtt, akit arra kértek, hogy a jelenlegi kenyérlátszát vegye revízió alá, mert a nyers-termékek mintegy huszonöt százalékos emelkedése lehetetlenné teszi az eddigi árak fenntartását. A polgármester megígérte a küldöttség tagjainak, hogy a kérdést tanulmányozni fogja és rövidesen dönteni fog a kérdésben.

* Névváltoztatás. Az igazságügyi minisztérium közli, hogy Szegedi (más néven Grannas) János kérelmezte a minisztériumtól, hogy Szegedi családnevét Grannasra változtathassa, hogy neve ezentúl Jon Grannas legyen. Az igazságügyminisztérium a névről szóló törvény 9. szakasza értelmében tudomásul adja ezt azoknak, akik az idézett törvény-szakasz II. pontja értelmében a névváltoztatás ellen kifogással akarnak élni.

x NAC-SAMSON 1 órákor és Bihorul-Egyetértés fél 3 órákor a Rhédeybe.

* Jogászbál a Kereskedelmi Csarnokban. A nagyváradai jogászfizetség december 28-án a Kereskedelmi Csarnokban nagyszabású bált rendez műsorral és előkelő koncertszámokkal egybekötve. A jegyek a Libraria Romaneascăban kaphatók.

* Halálozás. Dr. Ciacian Miklós pécskai községi orvos hatvankilenc esztendősen korán meghalt. Az elhunytban dr. Ciacian Virgil nagyváradai ügyvéd édesatyját gyászolja.

* Itthon a rendőrprefektus. Catana Aurél rendőrprefektus tegnap délután érkezett vissza bukaresti útjáról és ma újból átvette hivatala vezetését.

* A Katholikus Kör kulturdé-utánja. Széleskörű és mélyreható kutatásainak eredményét fogja ismertetni a Kath. Kör mai kultur délutánján Kovács Kandid premontrai főnök az új idealizmus filozófiájának bírálatát fogja adni a kath. világnézet álláspontjáról. Az előadáson, mely este fél 7 órákor lesz a Kat. Kör Szent-László-teremben, részt vehet valamilyen körülmény nélkül mindenki akit korunk nagy szellemi áramlatai érdekelnek. Belépő-díj nincs a tere fűtve van. Az előadásnak a Patzkó-zeneiskola két kiváló növendéke, Patzkó Magda és Mayr Margit, ad értékes művészi keretet. Patzkó Schumann „Kuriose Geschichte” és „Fürchtemachen” darabját adja elő zongorán. Mayr Schumann „Ich grolle nicht” és Reger „Frühlingslied” című dalait énekl. Patzkó Elemér zongorakísérete mellett.

Ki nem vásárol a SAVOLY illatszertárban?

Akinek kidobni való pénze van. Mert a vevőnek itt nemcsak az az előnye, hogy legolcsóbban szerezheti be pipere szükségletét, hanem egy üveg O.igan, Chypre vagy rózsai latu IXIA kölni- vizet is kap ajándékba.

Borbélyok legelőnyösebb beszerzési forrása.

Karácsonyi ajándékok, illatszertá- zetták, fésű készletek, manikűr garni- turok, Houbigant, Coly, Piver, Roger & Gallet és a többi francia gyárak vi- lághírű cikkeiből állandó nagy raktár.

Az Ixia kosmetikai laboratórium ja- nuár hónapban új ajándékkal kedves- kedik vevőinek. Tessék a hirdetéseket figyelemmel kísérni.

x Megkésztett áru érkezett Leichner szűcsáruházába, amely első ízben kerül eladásra.

x Flohr harisnya Darvasnál 67 lei.

x Kegyelet a Sas alatt.

* Coema Jenő szalontai tanár rejtélyes öngyilkossága ügyében erőlyesen folyik a vizsgálat. Ma egész nap dr. Greavu Aurél fő- szolgabíró, a váradai ügyészség megbízásából a főgimnáziumban folytatott tanukihallgatásokat.

* Korcsmai verekedés epilógusa a váradai Táblán. Szalacs köz- ségben Disznós Gábor gazdaem- ber egy tavaszi vasárnap délután a korcsmában öszezszólalkozott Pintér Jánossal, aki dühében késsel rontott Disznósra. Pintért kidobták, mire lesbe állt és Disz- nóst, amikor hazafelé tartott, megtámadta. Disznós védekezett és egy vasdarabbal úgy fejbe- találta vágni támadóját, hogy ez belehalt. A törvényszék a nyáron felmentette Disznóst az ember- ölés vádjáról és ezt a felmentő ítéletet a Tábla Ille-tanácsa, Ko- csán János dr. védelme után — helybenhagyta.

x A karácsonyi cipővásár szenzációja. Jelentettük már, hogy Nagyvárad legjobb száz cipésze szövetkezetbe tömörült avégből, hogy produktumaikat minél előnyösebb áron a drága hitellel dolgozó kereskedelem igénybevétele nélkül bocsáthassa a nagy közönség rendelkezésére. Mint értesülünk, a szövetkezet munkálatai már annyira előre ha- ladtak, hogy a karácsonyi szezon- ban megnyílik a Mezey Mihály- ucca 4. szám alatt a szövetkezet hatalmas cipőözelete, ahol a leg- dusabb választékban garantált elsőrendű áru áll a nagyközönség rendelkezésére versenyen kívüli olcsó árakon. A saját érdekében cselekszik tehát mindenki, ha ci- pőszükségletének beszerzésével bevárja a cipőszövetkezet hatal- mas üzletének pár nap múlva be- következendő megnyitását.

x Új kalapkészítő tanfolyam nyílik Orbán Sándorné szakisko- lájában december 10-én. A tan- folyam 3 hónapig tart. A növen- dékek által készített kalapok megtekinthetők Missir kirakata- ban (Bouly. Reg. Ferdinand). Beiratkozni lehet naponta d. u. 5-6-ig Orbánnéál, Deák Fe- renc-utca 2. II. em. Andényi palota.

x EGYETÉRTÉS BAL, holnap szombaton, fellépnek Platz János hegedű virtuóz, az Egyetértés tornász lányok és fiúk és Koller László kigyó ember.

x Csak hétfőig lesz nyitva a Helikon szenzációs képkiállítás, mely új képekkel gazdagodott.

x A Magántisztviselők és Ke- reskedelmi Alkalmazottak mü- soros táncestélye január 3-án a Kereskedelmi Csarnokban.

x Orvosi gyakorlatban leg- jobban bevált, viselésben legké- nyelmesebb modern öltözködés- hez legalkalmasabb haskötőket készít Kovács Sándorné (Nilgesz telep) pályaúdvarttal szemben.

Tel'álse meg vasárnap Sieraberg kirakalál

x Volt ezüst pénzek és töre- dék beváltása Bódisnál.

Dorian Filmszínház

MA

HOTEL POTEMKIN

HOTEL POTEMKIN

HOTEL POTEMKIN

HOTEL POTEMKIN

HOTEL POTEMKIN

x Husz darab legkiválóbb fest- ménnyel Fénves Adolf, Ripl- Rónai, Perlmutter Izsák, Pentelei Molnár, Nádler Róbert, Glatter Gyula, Katona Nándor grandió- zus munkáival gazdagodott a Helikon nagy karácsonyi képki- állítása, mely csak hétfőig les- nyitva. Strada Bratianu-Szanisz- ló-utca 1. Belépő-díj nincs.

Ezüst evőeszközök 1068 II.

tálcákat, alkalmi ajándék és emléktárgyakat művészi ki- vitelben készít

Bódis ezüstáru gyára Rákóczi-út 1. Saját vésnöki műterem

x Die Bühne, a legjobban szer- készített bécsi Színházi ujság. Kapható a Hegedüs Hirlapirodá- ban.

Figyelem!

771

Nem csak hirdetjük, hanem tényekkel is bizonyítjuk, hogy a

legolcsóbbnak elismert árainkból

csak e hó végéig

10%

árkedvezményt adunk.

AuPrintemps (MISSIR)-cég

Maradék cipővásár a Selejtes cipőáruházból

Elárusítás minden elfogadható árban.

242

Strada Teatrului (Színház-utca) No. 4.

Találkozás egy csodálatos, titoklátó pappal, aki a lezárt levélből Ady zsenijét idézi

Nagyvárad, dec. 5.

A gyors már a velencei állomásnál vágtatott, amikor a kalauz három utast tuszkolt a fülkénkbe: na kérem, van itt hely bőven. A vézna kis ember, aki elől jött, bocsánatkérő mosolylyal, felszegen köszönt. Mialatt utitársai két roppant kofferrel vesződtek, lassan kényelembe helyezkedett. Lehántotta pompás oposszun-béleses bundáját, amely alatt fekete tafota kaftán folyta körül törékeny testét.

Egymás mellé ültek, középen a különös apró emberke, akinek szinte minden pillantását lelken-dezve lesték kísérői. Kedves rabinak szólították utitársai. Szabad rágyujtanom, kedves rabi, parancsol gyümölcsöt kedves rabi?

Vonaton hamar ismerkedik az ember. A rabi különben is kezdett érdeklődni. Wells világtörténetét olvagatta angol eredetiben. És gyönyörű magyar kiejtését, izes kifejezéseit megkapónak találta. Kísérőivel, akik szintén kaftánban üldögéltek, valami építészeti problémáról beszélgettek, aztán Román Rolland pacifista regényének, a Clerambaultnak részleteit magyarázta.

Könnyen ment a bemutatkozás. A tisztelendő ur *Izsnjétéről*, pöttön zempléni vagy nógrádi faluból való, nem is volt nehéz kitalálnom, hogy csodarabi, ha nem is a mindennapos csodarabik fajtajából. A társai nyilván udvartartásának tagjai, hallatlan devócióval szolgálták a rabit, akit látszólag inkomodált ez a különös tisztelet, — profánok előtt. A rabi ur — név szerint *Friedfeld* — Bukarestbe utazott. Állampolgársági ügyben, az apósa ügyében.

... Szóbeli szó és teozófiáról vitatkozunk, spiritizmusról, aztán már csak egy lépés a különböző csodák tefimészetfőlött való világa. És most hirtelen elhatározással egy kérdés:

— Ha megígéri tisztelendő ur, hogy nem neheztel, különös kéressel terhelem.

— Kérem...
— Az úgynevezett csodarabikról szeretnék tudni valamit. Ennek a csodarabiságnak a lényege érdekelt, ami szerintem egyszerű szuggesztio.

A rabi lehunyta nyugtalan fényű szemét és mosolygott:

— Olyan kérdés — mondja halkan, — amire csak nagyon körülmenyesen lehetne válaszolni. Csodarabi? Csodarabi az nincs, ez abszolút tévedés, vagy misztifikáció, esetleg babonás szóbeszéd. Van pap, aki elmélyed az ó-tudományokban és az új kutatásokat is bekapcsolja érdeklődésébe. Tanul és tanul és tanul és bizonyos empirikus tudásra tesz szert s így szerez ki bölcs és igazságos módon terjeszteni tapasztalatait. Csoda? Szó sincs róla, *nincsenek csodák*.

Utitársam pillanatig eltűnődött:

— Nem mondon, például magam is szívesen foglalkozom *transzcendentális* dolgokkal. Fűr-készem a lét titkait és sokat ta-

nulmányozom a megfoghatatlan rejtelmeket, a léten túl valókat.

Az arca egyszerre felderült és kipirulva szólt:

— Ha volna nála egy levél például, pár sor egy borítékban, akármiféle írás... szívesen ismertetném meg azzal, ami legjobban foglalkoztat mostanában.

Örömmel válogattam néhány rédekes levél között, de jobban megörültem egy kék kopertának, amelyben Ady Endre egyik kéziratát őrzöm. A borítékot átadtam és végsőkéig izgatva halálos csendben figyeltem a papot, amint fehér homlokához szorította a papírt. Finom, nőies ujjai remegtek, s a szájaszéle vonaglott. Sápadt arcán valami megdöbbentő átszellemülés látszott:

— Nagy... igen nagy... óriás — szólt pár másodperc múlva fáradtan. *Igen nagy ember írása, olyané, aki lángelméjével nemcsak egy országot...*

Türelmetlenül toppantott a lábával és eltakarta a szemét:

— Borzasztó!... *Artatlanul kellett szenvednie és szenved ma is... Rettenetes vád... Tündöklő csillag... Mi ez? Nem! nem jó... A nevé már az egész világ ismeri... Magyar nemes... Nemes... Vad... Tűz... Versei felelték az országot... Justizmord... Igazságtalanság. Gáncs... Guny... Börtön, évekig börtön...*

Azt hiszem elmosolyodtam. A rabi arca konvulzívén rángatózott. Homlokán mély redők támadtak s öklével ütötte a térdét:

— Nem, nem! Mi ez? A tisztelendő most hirtelen lemondóan legyintve átnyújtotta a borítékot és ujjával idegesen gyűrte a halántékát:

— Nem jó, nem jó, nem megy... Valami hiba történt... *Lehetetlen, hiszen ő nem él és mégis... és mégis... látom Lehetetlen...*

Nehezen ocsudtam fel, s szivdobogva nyitottam ki a borítékot, hogy megmutassam Ady írását. És — most következett a csoda — a kuvertába tévedt valahogy írásaim közül Fényes Lászlónak, a nagy magyar újságírónak egy régebbi baráti levele. A justizmord... A börtön... Innen a zavar, a csodálatos defektus A rabi simogatta a homlokát:

— Igen — mondta egész egyszerűen — tévedés volt. A két írás miatt a konfuzió.

— De mégis csak csoda, amit művel a tisztelendő ur, mi volna a csoda, ha ez sem? — szóltam álmélkodva.

A pap fáradtan lehajtotta a fejét és mosolygott:

— Csoda? Dehogyan. Ösztön. Megértés. A többi rutin és gyakorlat dolga. Próbálja meg, menni fog...

Tóth Imre.

Váradai temetés, amelyről hiányzott a pap

Életre gyulladt fiatal arcán kipattant az élet. S mint annyiszor: az élet pattanása kelevényyé bomlott és megölte Ilonkát. Szegény kis munkáslány, Immár megboldogult Balogh Ilonka ugyanazzal a szelid csodálkozással fogadta a halált, mint amellyel az életet illette. Istenem, gondolhatta, (vagy talán istenhez sem volt fohászkodása, csak ahhoz a hatalmas és homályos ismeretlenhez, amely a szegény lányok sorsát igazgatja) ó hát sors, törvény, vagy minek nevezte: miért is élni? Tízennyolc éves kis emberségét nem volt öröm, hogy meghitesse: robot, bánat és reménytelenség útján jó Balogh Ilonka nem hitte az istent, mert multja nem volt és jövője — meghalt. Rettenetes a gondolat: a tízennyolc éves munkáslány úgy halt meg, mint egy aszkéta indus, ám annak életet, örömet és reménykedést pótló nagy-nagy hite nélkül.

Utolsó akarata az élet kivetettjének az volt, hogy pap nélkül temessék el. Ha halálos ágyán valaki megkérdezhetné volna tőle: Balogh Ilonka hová mész? Ó bizonyára nem tudott volna felelni. Mert nem tudott volna felelni e kérdésre életében sem, amely kénytelen szüntelen küzdelem volt a szivtelen pénz, az érzéketlen világ és — jaj — a

szegény szép leányok hagyományos végzete ellen.

Balogh Ilonkát munkások temették. Kántor helyett az Acélhang dalkör énekelt: „Mért oly borus, oly néma e sereg...” s a bucsuzatók százai mind azt érezték, hogy nincs tragikusabb, mint — egyedül meghalni. Bert Balogh Ilonka azok közül a szerencsétlenek közül halt el, akiket nem vezet senki kézenfogva az életben és akik magányosan — isten nélkül, pap nélkül és remény nélkül mennek a halálba.

Papok helyett munkások beszéltek: Nyul, Ullmann és Kádár, az elhunyt elvtársai. És bucsubeszédük nem volt imádság, nem volt vigasztalás és nem volt malaszt, hanem keserű vád és szemrehányás. Keserű vád és szemrehányás a pénz, a gyár és a társadalom ellen, amely a Balogh Ilonkát úgy hagyja elveszni, mint az igazgyöngyöt a tenger mélysége...

Tízennyolc éves volt és nem ismerte az örömet. Talán ha ismerte volna, nem ment volna el olyan könnyen. Munkások állták körül a koporsóját s a Circum dederunt helyett azoknak a proletároknak a szózatát bucsúztatta, akik „csak láncukat veszíthetik el.”

Consumatum est.

k. l.

Izgalmak az állampolgárság körül

Nyilatkoznak a nagyváradai hatóságok vezetői

Nem kerülnek az idegenek listájára azok, akik az állampolgársági listából kimaradtak

is országosan rendeznek, káros kihatással senkire sem fog nehezédni.

A prefektus

Dr Popovici Miklós prefektus általánosságban, inkább csak a kormány intencióit hangsúlyozta és ezeket mondta:

— Az állampolgárság megszerzése körül — hallom — indokolatlan izgalom keletkezett, pedig nincs egyébről szó, mint egy konszolidáció felé haladásról. Románia tisztában akar lenni azzal, hogy aki földjén él, milyen államnak a polgára. Az átalakulások katalizmája után az emberek végső elhelyezkedését három körülmény szabályozza: az államok belső törvényei, a nemzetközi egyezmény és az egyéni elhatározás. Mindháromnak legális és rendszerbefoglalt feltételei vannak. Ezeket kell most tisztázni. És Románia alkotmányának demokratikus szelleme lehetővé teszi, hogy azok, akik sorsukat ide akarják kötni, jóakaratu elbánásban részesüljenek és megértéssel találkozzanak.

A polgármester

Ezután dr Bucico Koriolán

polgármestert kerestük fel, aki az állampolgársági névjegyzékből kimaradtak helyzetéről a következőket mondotta az Estilap számára:

— A kérdés még korai. Hiszen harminc nap áll mindazok rendelkezésére, akiknek ügye nem nyert kedvező elintézt. Külön utasítást még mi sem kaptunk, hogy a 30 napi terminus eltelte után milyen intézkedéseket kell alkalmaznunk. Arról természetesen szó sem lehet, hogy mert valaki nincs benne az állampolgársági névjegyzékbe, ezért bármilyen változott magatartást alkalmazzunk velük szemben.

A főjegyző

Dr Vostinár János főjegyző, aki tudvalevően elejétől végig résztvett az állampolgársági lista elkészítésében, munkatársunknak a következőket mondotta:

— Ma még nem nyújthatunk semmiféle konkrét felvilágosítást. A közszemlére való helyezés befejezése előtt amúgy sem lenne célja, hogy azoknak az ügyét rendezzük, akik különböző címeken úgy is kérhetik feivételüket.

Mindenkinek a legnagyobb készséggel nyújtunk felvilágosítást arra vonatkozóan, hogy milyen módon nyerheti el, ha nem is nyomban az állampolgárságot.

A sziguranca-főnök

Végül Gussi Aurél, az állambiztonsági hivatal főfelügyelőjét interjuváltuk, aki tudvalevően nyilvántartásba veszi mindazokat, akik nem tartoznak a román állam kötelekébe, illetően idegen utlevéllel jöttek az országba. Gussi Aurél érdekes nyilatkozatát, amely már bizonyos pozitív intézkedéseket is helyez kilátásba alább közöljük:

— Hivatalosan még nem terjesztették át hozzánk az állampolgárok listájáról kimaradtak névsorát. Ezt különben csak a 30 napi közszemle letele után juttatják el hozzánk.

— A hivatalos névjegyzék beérkezése után mindenkit megidézzük a sziguranca és közöljük velük, hogy haladéktalanul tegyék meg a lépéseket az optálásra, vagy pedig az igazságügyminiszter utján kérjék a naturalizálást. Addig természetesen okmányok nélkül is továbbra itt maradhatnak.

— Akadnak majd előreláthatóan olyanok, akik más állam kötelekébe óhajtanak lépni. Ilyen esetben az eljárás az, hogy az illető a követség, vagy a konzulátus utján megszerzi az illető állam utlevelét és akkor bevesszük az idegenek nyilvántartásába.

— Megnyugtathatja a publikumot — fejezi be nyilatkozatát Gussi felügyelő — hogy mindenkinek készségesen nyújtunk annak idején felvilágosítást és precízen közöljük azt is, hogy milyen okmányok szükségesek ahhoz, hogy továbbra is háborítatlanul itt maradhassanak.

A hivatalos foktorok nyilatkozatai tehát mindenképpen alkalmasak arra, hogy az állampolgárság megszerzése nyomán keletkezett izgalmak elüljenek.

Egyébként azoknak névsorát, akik az állampolgársági listáról kimaradtak folytatólag itt adjuk:

Özv. Csetecz Petruné C. Voda 72, Künteler Adler C. Voda 72, Bodor Farkas Adalbert Cuza Voda 72, Goldmann Sámuel C. Voda 72, özv. Nussbaum Jakabné C. Voda 55, Varga Sofia C. Voda 55, Staub Oszkár C. Voda 40, Mayer Alexandri C. Voda 29, Nissel Adolf Alexandri 53, Sodoma Béla C. Voda 69, Vértés Albert C. Voda 62, Hender Salamon C. Voda 29, Fejes Balázs C. Voda 62, özv. Martonyi Lajosné C. oda 29, Adorján Ernő Alexandri 53, özv. Dienes Lajosné C. Voda 62, Weinreb SEmuel Alexandri 53, Friss Lajos, Talian Berta, Auslender Sámuel, özv. Frischmann Izraelné és Kain Albert Alexandri 53, Asztalos Margit C. Voda 29, Imre Ilona C. Voda 30, Stern Dávid C. Voda 26, Magyar Zsuzsanna A. Jancu 2, Szekeres Sándor C. Voda 26, özv. Dopler Jánosné A. Jancu 1, Politzre Sándor A. Jancu 1, Csont Lajos C. oda 51, Boosányi Katalin A. Jancu 1, Menyhárt Károly, Kovács Miklós, Oszás István A. Jancu 4, Kozma Róza A. Jancu 3, Szabó Julianna A. Jancu 2, Barács Ferenc A. Jancu 22, Klein Dávid, Fleischer Erzsébet, Grosz Sándor A. Jancu 22, Hegyi Julianna Jancu 3, Vigder Aurica A. Jancu 4, Preisner Jenő, Magyar János, Hegedüs Julianna, Rosenfeld Elek, Papp Flóriánné és Simon Anna A. Jancu 6.

Özv. Grosz Emánuelné, Horváth Károly, özv. Füredi Jakabné Alexandri 25, Bujoki Zsuzsanna C. Voda 28, Grosz János, Veres Erzsébet, Tóth Julián-

UJ CIPŐÜZLET!

A napokban megnyílik a nagyváradi cipészek szövetkezetének

CIPŐÜZLETE

a Gen, Mosoiu (Mezey Mihály)-u. 4 alatt, ahol a legjobb minőségű cipők még nem hallott olcsó árban, óriási választékban kerülnek eladásra

LEGOLCSÓBB CIPŐK

1110

UJ CIPŐÜZLET

na, Dancer Izidor, Kabai Margit, Bátori Dániel, Erdélyi József, Nagy Gergely Cuza Voda 28, Mészáros Imre C. Voda 68, Horváth József Keskeny-u. 2, Pol Mi-na Alexandri 34.

Pecze-utcai lakosok: Hajek Katalin 21, Klee Margit 21, Gerő Agnes 21, Hegyi Lajos 21, Faragó Mihály 21, Feld Dávid 15, Papp Sándor 21, Silbermann Antal 15, Andru Virgil 15, Markus József 2, Hittner Sándor 21, Miklós Sámuel 2, özv. Tóth Sándorné 1, özv. Török Mihályné 1, Helmecei Julianna 1, Rappaport Dávid 23, Róth Lajos 20, Ilosvai János 10, Stern Herman 10, Kelemen Mária 10, Salamon Jenő 26, Rosenbluth Zoltán 22, Király Gábor 4, özv. Staub Dánielné 4, Loco Erzsébet 4, Dobos József 4, Weiner Sámuel 13, Farkas Jakab 5, Balla Lajos 14, Barna Péter 14, Brémer László 14, Borbély Mihály 14, Sebestyén Palatin 8, Barta Áron 14, Wohl Béla 9, Farkas Gyula 9, Dávid Mór 9, Friedmann Henrik 7, özv. Oláh Jánosné 13, Kamuti Bertalan 18, özv. Spitzer Mihályné 30.

Alexandri (v. Teleky) utcai lakosok: Fritz Ferdinánd 56, Schöndhaus Herman 21, Schubert Olga 27, özv. Moskovits Lázárné 29, Erdős Julianna 29, Florental Vilmos 29, Weisz Rudóif 62, Székely Karolin 55, Pápai Lidia 55, Breier Ignác 62, Végh Julianna 42, Rákos Gyula 43, Greiser Regina 43, Várhelyi Sándor 36, Czeglédi Lujza 54, Kádár Ferenc 41, Rvész Antal 42, Katz Lázár 39, Adám Mór 44, Schwartz Mór 44, Weinberger Stefánia 44, Weinberger Adolf 44, Biró Imre 44, Reich Vilmos 44, Fisch Cecilia 44, Fisch Józsa 44, özv. Kepes Lipótné 44, Fiók János 44, Kallós Jakab 44, Friedmann Mór 29, Kiss Mayer 10, Zatraticzky György 48, Szász József 64, Karakas Rozália 64, Spitz Artur 64, özv. Erdélyi Istvánné 49, pitzer Márton 46, Müller Vilmos 46, Kurlender Emil 64.

Ingyen kap minden vevő egy nagy tábla
Csokoládét ki 100 leien felüli értéket vásárol
HOROVITZ-nál

Szinház utca 4, ahol a nagy mikulás vásár a legolcsóbb árak mellett megkezdődött
TELEFON: 269.

Legmodernebb férfiruhák
FOR GENTLEMEN uri divat-szalomban készülnek
Rimanóczy-szálló épület 1083

Csék 10 napig
alakítsa át filo és velurkalapját
50 leiert 100 lei helyett
Klein Simon
Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-u.) I. sz.

A váradi Rabsegélyző Egylet közgyűlése

Az igazságügyi fórumok kezdeményezésére alakult nagyváradi Rabsegélyző Egylet december 13-án, szombaton közgyűlést tart, amelyen a propaganda módjait beszélik meg.

Az egylet titkársága felhívja a nagyközönséget, hogy előszóval, vagy levelezőlapon jelentse be a titkári hivatalnak: tud-e csavargókról, főleg kiskorúakról, akiknek jó utra térítését az egylet vállalná. A levelezőlapot az egylet titkári hivatalához a törvényszékre, vagy a főügyészre kell címezni.

Szinház

oooo

Péntek délután fél négykor: Mikulás, gyermek előadás.

Péntek este: Reggeltől hajnalig, Nagy Divatrevü, először, bérletszünetben.

Szombat délután: Nagyhercegnő és a pincér, olcsó helyárrakkal.

Szombat este: Hajduk hadnagya, Bihari Sándorral, bérleten kívül.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Sztambul rózsája, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap délután 5 órakor: Karenin Anna, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este fél 9 órai kezdettel: Hajduk hadnagya, Bihari Sándorral, bérleten kívül.

Hétfő: Hajduk hadnagya, Bihari Sándorral, A bérlet.

— Divatrevü. A közönség körében olyan nagy érdeklődés nyilvánult meg a Divatrevü iránt, hogy tegnap már sem páholy, sem földszint ülőhelyet nem lehetett kapni a pénztárnál. Tekintve, hogy a legelőkelőbb közönség lesz jelen a színházban, akinek nem jutott földszinti hely, jól teszi, ha még ma délután folyamán a még megmaradt emeleti ülőhelyeket biztosítja. A Reggeltől hajnalig című pompás operett karikatura főszerepeiben Biczó Margit, Barna Sári, Jósika, H. Körösi Juci, T. Pogány Janka, Beteg Bébi, Fényes Lili, Rohonczy, Bihari Nándor, Madas, Stoll, Sós és Galambos lépnek fel.

— Hajduk hadnagya. Szombaton este a Hajduk hadnagya előadására éppen olyan lázas érdeklődéssel készül a közönség, mintha ennek a nagyszerű izigvéri magyar operettnak első előadása lenne. Kevés olyan operett van, amely kitűnő szövegkönyvével és magyar motívumokban bővelkedő dallamos muzsikájával annyira közel férközött volna a közönség lelkéhez, mint Czobor eme örökéletű daljátéka.

Emeli az est sikerének értékét az a körülmény is, hogy a fő férfi szerepet Bihari Sándor éneklí, aki hatalmas és meleg baritonjával a legszebb teljesítményt fogja produkálni. A darab többi főszerepeit Biczó Margit, Beteg Bébi, Barna Sári, Rohonczy, Madas, Bihari Nándor és Sós játsszák. A Hajduk hadnagya szombaton és vasárnap bérleten kívül, hétfőn pedig A) bérletben kerül színre.

Tekintse meg
FOR GENTLEMEN urdivat szalont
Rimanóczy-szálló épület
Külön látványosság 1083

Alkalmi karácsonyi vásár

Mélyen leszállított árak! míg a készlet tart, valódi angol női és férfi télikabát és ruha-szövetekben

december 24-ig
Kivételes alkalom a karácsonyi ünnepekre
Spiegel & Oláry

Bul. Regele Ferdinand 7. 918

Építkezési kihágásokért a rendőrbíró előtt

A nagyváradi rendőrbírósa ma délelőtti tárgyalása nem sok változatosságot nyújtott. A beidéztet feleket ugyyszólván kivétel nélkül építkezési kihágásért vonta felelősségre Horváth József rendőrkapitány és csupán a bírságok kirovásában volt némi eltérés.

Különben Stokker István 150, Pfall Kálmán 600, Birtók Ferenc 250, Almássy Ferenc 200, Schwartz Albert 500, Toth Lajos 200, Megyeri Lajos 300, Reich Dezső 300, Farkas Lajosné 200, Iláger Izrael 200, Marton Lajos 150, Dancse János 300, Akom József 200, Stern Dezső 300 leire lett elítélve engedély nélküli építkezésért.

Ugyancsak a ma délelőtti tárgyaláson vonták felelősségre hatóságai személylyel szemben elkövetett sértésért Ignác László bérkocsist. A beismerésben levő konfliktus-kocsist Horváth kapitány az enyhítő körülmények figyelembe vételével mindössze 500 leire ítélte. És végül Tóth Ferenc mechanikust 150 leire ítélték, mert a járdán kerékpározott.

Mikulás napja

0000

Ma este kiteszik a gyerekek a nőiket az ablakba, mert éjjel Mikulás apó a hosszú fehérszakállas aggastyán, kezében virágocsal és a hátán játékszerekkel, kukorral teletömött puttonny. A jó gyerek cipőjébe a puttonyból merít, a rossz gyerek kedvéért bizony nem emeli le a hátáról nehéz terhét. Korok, konjunkturák, idők változhatnak, a föld megrázhathatja sörényét és az Óceán hulláma milliókat sodorhat magával a mérhetetlen mélységbe. Szegény emberből gazdag lehet, és gazdából koldus szegény, barátokból ellenség lehet és ellenségből jóbarát, kaszállhat a halál és az erkölcs mozaiktalapzatára árhullhatnak a romok, Mikulás napja elérkezik és ez a nap a gyermekeké marad.

Az idén az öreg Mikulás úr általános meglepetést készített elő. Mire tavaszi időjárás várja a földet, nehéz sáruval nesztelenül lép majd el az ablakok alatt, ahol minden évben vastag hópalást terült és léptei sulya alatt nyiszeregve-ropogva zenélt a boldogan alvó zsenge nemzedéke.

Friss bankjegy érkezett

Be lehet váltani a szakadt pénzt

A Banca Nationala nagyváradi fiókja hirdetményt tett ma közzé, amelyben ismételt felhívja a közönség figyelmét arra, hogy minden fiókja székhelyén beváltja az egy- és kétejeseket és a szakadt bankjegyeket, mivel elegendő mennyiségű új papír- és ércpénzzel rendelkezik e célra. A regát minden megye székhelyén és a csatolt területek legtöbb városában lévén fiókja a Banca Nationalának, a közönség pénzét beválthatja e fiókok pénztáránál minden nap, a beváltási művelet lebonyolítására fenntartott órákban.

A névtelen ember
Kálváriája
Jassitól Váradig

Messziről jött, a Regát mélyéből: Jassiból. Nem is jött, hiszen úgy hozták: esendőrszorongó kísérté Nagyváradra Mihályt, a névtelen embert, aki dolgozott, amíg munkája volt és el-elcsavargott, amikor kenyér nélkül maradt. Persze, okmányai igazolványai nem voltak, hisz még csak neve sem volt annak a szerencsétlennek, aki amikor megkérdezték, hogy hívják, csak annyit felelt:

— Mihály.

A keresztnévét már régen elfelejtette. Vagy talán nem is volt neki soha. Hiszen még az édesanyját sem ismerte.

— Kicsi voltam még, amikor ő élt.

Ott fogták el a jassi periferiákon, egy razzsián. Szegény kis román munkást félkegyelművé nyomorította az élet. Azt még vissza tudott emlékezni, hogy a biharmegyei Miklóháza való, de már senkit sem ismert abból a faluból, amelyben illetőségét keresék.

A jassii prefekturán rábízták egy esendőre, hogy hazakisérje. Arról azonban meggyőződtek, hogy a toloncnak, még ha félkegyelmű is — ennie csak kell. A jószíni esendő aztán a magától juttatott neki valamit, hogy ne haljon éhen. Amikor pedig a váradi pre-

fekturára hozták, senkisémet tudta, hogy mit kezdjenek vele. Előbb az ügyészségre akarták vinni, de a rabok szállása nem fogadta be, mert büncselekményt nem követett el a jámbor. A rendőrség

sem igen kapott rajta, míg végül a toloncházba szállították Mihályt, a névtelen embert, akit a társadalom (mert nem tudott élni) most életében fog eltemetni — illetőségi helyén.

Felmentelt a váradi törvényszék
egy emberöléssel vádolt papot

A Szöllőssy-Athanasiu-tanácsma délelőtt tárgyalta Hasas Gavril ripai lelkész bűnpörét. Hasas Gavril ellen az volt a vád, hogy 1921-ben, egy őszi délután Tenke mellett vadászat közben gondatlanságból megölte egyik hajtóját, Moroc Florét.

A bíróság előtt a pap úgy adta elő a tényállást, hogy egy kis földturásban megbotlott és fegyverét kiejtette a kezéből. A puska elsült és a golyó szíven találta az egyik bokorban rejtőzködő Moroc hajtót.

A tanúk semmit, ami a tényállásra vonatkozott, nem tudtak mondani.

Mussu Lucian ügyész vádbeszédében hihetetlennek tartja, hogy a pap elejtette volna puska káját. Ha elejtette volna, akkor a golyó nem rezyult volna 30 lépésnyire, ahol Moroc bujkált. Súlyos büntetést kér, hogy a vadászok a jövőben gondosabbak legyenek.

Lazar Aurél dr. védő természetesen tartja a vádlottnak a védekezését, mert hiszen — ugymond Lazar — egy lelkész a vád-

lottak padján csak nem fog hazudni.

Kéri, hogy bizonyítékok hiányában mentse fel a vádlottat. De ha mégis vétkezőnek találnák, úgy ne alkalmazzák a törvény teljes szigorát, mert Hasas lelkész már megbűnhődött. A szerencsétlenség után két évig fel volt függesztve, fegyelmi vizsgálat is volt ellene. Nagyobb összeget fizetett az özvegynek és

kötelezte magát, hogy Moroc árváiból derék, szorgalmas embereket nevel.

Athanasiu bíró megjegyzi:

A regátbeli törvény eltiltja a papokat a vadászatól!

A bíróság felmentette Hasas lelkészt a gondatlanságból okozott emberölés vádjáról azzal az indoklással, hogy a vád nincs bizonyítva és így tényállásul azt kell elfogadni, amit a vádlott előadott.

Az ügyész felebbezett a felmentő ítélet ellen, Moroc özvegye belenyugodott:

— Ne büntessék meg — monlotta — csak a gyermekeimet neveltesse fel!

Mi lesz dr. Bolchis Viktor
lakásával?

Ismeretes, hogy a postavezérigazgatóság dr. Bolchis Viktor váradi postaigazgató állásából való emozditása után, kérte a bíróságot, hogy Bolchist a posta épületéből lakoltassa ki. A törvényszék már több ízben foglalkozott az ügygel. A per során dr. Bolchis Viktor azzal védekezett, hogy

a minisztertanács elbocsájtó rendelete törvényellenes,

ami ellen ő a Semmitőszékhez fordult jogorvoslásért.

A törvényszék Dobos-tanácsma újból foglalkozott a perrel. Dr. Bolchis jogi képviselője dr.

Egry Gergely azon az alapon kérte a kilakoltatási kérelm elutasítását, hogy a Semmitőszék visszahelyezte dr. Bolchist állásába. Jonescu bukaresti ügyvéd a postaigazgatóság képviselője a szolgálai és szervezeti szabályokra való hivatkozással kérte a kilakoltatás elrendelését, majd újból dr. Egry Gergely szólalt fel és a bíróságot figyelmeztette arra, hogy dr. Bolchis Viktor mindig jó román volt és nehéz időben nagy szolgálatot tett az államnak.

Az ügypunk zártakor a bíróság ítélethozatalra vonult vissza.

Hogy irtotta ki a családját
a tömeggyilkos bányaigazgató

— Az Estilap eredeti távirata —

Frankfurtból jelentik: A hageri tömeggyilkost, Angerstein bánya tulajdonost sérülésével a kórházban megoperálták. Nemsokára felépül. Kórházi betegágyát állandóan rendőrök őrzik, az államügyész naponként kihallgatja. Eddigi kihallgatásai alapján a következő jegyzőkönyvet vették fel:

Angerstein feleségét a vasárnapról hétfőre virradó éjjel ölte meg. Felesége kiáltozott, a zajra anyósa is a szobába jött, mire azt is leszúrta. Másnap reggel a kertészt egy emeleti félreeső szobába hívta fel és belépésekor baltával fejbeverte, úgy, hogy a

koponyája kettérepedett. Nyomban ezután agyonverte a kertészlegényt is. A sok vér láttára megrettent, de a gyilkosságokat tovább folytatta. Bement a konyhába, gyorsan végzett a két cseledelelanyval, majd hazatérő sógornőjét ölte meg. Utoljára két hivatalnokával végzett.

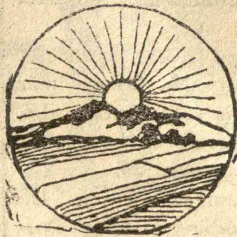
Tettének okát hosszas faggatás után sem hajlandó elárulni. Felgyógyulása után nyomban átszállítják az államügyészség börtönébe.

x NAC-SÁMSON 1 órákor és Bihorul-Egyetértés fél 3 órákor a Rhédeybe.

Decemberi
szivárvány

0000

A tél térdei megremegek, fagyos tekintete jóságos mosolyra derült, az égen bárányfelhők játszadoznak és tavaszi langyos párában fürdik December. Mint rég nem látott testvért öleljük

magukhoz a tavaszt, a játékos gyöngéd napsugarat, a langyos, enyhe szellőt, a színes déli korzót, az örömet rejtegető estét, a kitárt ablakot és a párkányon ilatozó cserép virágot. Szivárvány koronázta ma reggel az égboltozatot, a remény koronáját. Mit remélhetünk? Tél helyett is tavaszt? Óh, nem. Egész bizonyossá vehető, hogy ez a tavasz csak trükk. A divatárucégek titkos megállapodása a téllal, a napsugárral, a szivárvánnyal és a selymes esti csillag néhány újabb lenge tavaszi divatkreáció érdekében. Ne vegyük még le a bundát, hölgyeim és uraim, mert a tél, a vén terrorista hirtelen rajtunk üt megint.

A regátba helyezett
magyar tanítók

Emlékezzetek még, hogy a magyar tanítóknak Nagyváradon lefolyt vizsgája során tizennégyet az állami oktatásnál alkalmazott magyar tanerők közül a regátba való gyakorlatra utasítottak. Ez ügyben tegnap jött meg az értesítés a közoktatásügyi minisztériumtól s ez közli, hogy Teleorman megyében helyezik el a váradi magyar tanítókat, valószínűleg a megye székhelyén Turnu Magurelen. Teleorman megye Bukaresttől délre, a Duna mentén fekszik.

Itt említjük meg, hogy Tulbure György tanfelügyelő Zilahon és környékén inspekción tartott az elmúlt napokban.

Kitették a listát

Elsőnek jelentkeztem az állampolgárok közül.

Őszintén bevallom már, hetek óta nyugtalankodtam, hogy harminc és néhány évi itartózkodás után alkalmasnak minősítettek-e az állampolgársági listán való szerepeltetésre. Már akkor erősen drukoltam, amikor az Estilapban közölt névsorból kimaradtam, ma aztán már reggel nyolc órákor talpon voltam, hogy a lista közszemlére tételénél mindjárt jelen lehessenek.

A második emeleti folyosó már a kora reggeli órákban szokatlanul népes. Nehéz átjutni a tömegen, de végre is bekerülök a 25-ös számú szobába, ahol már hivatalos foglalatosságban kedves arcú, csinos hölgyek dolgoznak.

— Ugy találmra Csiger Miklósnéhoz fordulok és bediktálom a nevemet, kérem, hogy mint első jelentkezőnek nézze meg az adatait.

Az asztalon hatalmas könyvek, az úgynevezett regiszter, ahol alfabetikus sorrendben megtaláljuk nevemet. Nevem mellett hatalmas szám: 5656.

— Most a másik terembe megyünk, ahol nagy, széles asztalokon a közszemlére helyezett listák nyugszanak.

A következő peregben már szaporán

peregnek a lapok, végre, most: 3656. Meglepetés. A szám mellett idegen név: Szabó Lajos neve. Lapozunk jobbra, lapozunk balra, de bajos nyomára akadni a hibának, pedig már a hivatal egész személyzete ott sűrű-forog.

Most dr. Borbély Dezső, a hivatal agilis vezetője is figyelmes lesz, hozzánk lép:

— Nagyon egyszerű kérem, ilyen eset könnyen előfordulhat. Na lássa már egész világos. Az ön száma után 5157 következik, tehát ötszázal kevesebb, vagyis nem 5656, hanem 5156.

Ránézek, nem értem az egészet. De csakhamar meggyőződünk, hogy Borbélynak igaza van. 5156 szám alatt tényleg ott vannak precízen összes adataim.

— Ön állampolgár — bucsuzik tőlem dr. Borbély és a listán azt az ötszázás differenciát korrigálni fogjuk.

Jóleső érzéssel veszem ezt tudomásul, de miután már elseje már öt nappal elmúlt, a legalázatosabban arra kérem a polgármester urat, mint az állampolgársági hivatal legfőbb irányítóját, hogy azt az ötszázás differenciát lehetőleg egy összegben szíveskedjék kiutalni. Legalázatosabb szolgálja

Berkes József állampolgár.

IXIA

Tudni akarja mi a sokat hallott szó: Ixia? A primadonna így kiált: Juci kérem az Ixiát! Nem mese és nem babona használja civil, katona, a dandy és a dáma hát persze nem használ mást csak Ixiát. És sorolhatnám estelig kik élvezik és szeretik diszkrét, izgató s elegáns nem is érheti semmi gáncs. A kölnivizek közt vezet És ingyen kapnak egy üveget az összes vásárlók, akik máttól kezdve egy hónapig felkeresik a „SAVOLYT”.

Kapható a következő illatokban: Eau de Cologne Russe—Chypre—Origan—Belles Fleurs.

Valik vagy nem valik?

Amikor a férj nem tudja, mit akar

Tudniillik, a legtöbbször tudja a férj, hogy mit akar kíváltkép, ha a valóperét tárgyalja a törvényszék. Az a jóra való gazdaember azonban, aki ma délelőtt állt a törvényszék előtt, úgy látszik egyáltalában nem volt tisztában az akaratával, jóllehet ő volt az, aki a váloperet megindította az asszony ellen.

Hütlén elhagyás: ez volt az érv, amelyre a férj keresetét alapította a parázs falusi menyecske ellen, akin még a vak is láthatta, hogy hütlén elhagyás az esete. A szokásos formaságok után a törvényszéki bíró megkérdezte a felperes férjtől:

— Akar-e válni?

— Nem énl — volt a nem várt válasza.

— De hiszen maga kérte a válás ki mondását!

— Én csak azt akarom, tekintetes törvényszék, hogy tessék hozzám vissza-parancsolni az asszonyt.

A nő azonban erre nem volt hajlandó.

— Nem volt ő instálom férjem nem kem, nem is megyek én hozzá vissza.

Végül is a valóperes férj beadta a de rekát, miután az asszony magára vállalta a per költségeit, — nagylelkű önmegtagadással beleegyezett a válásba.

x Összes vidéki lapok részére hirdetéseket elfogad a Hegedüs Hirlapiroda.

x Uj sorsolás. December 6-án lesz a Hegedüs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárának 5-ik sorsolása, melyen öt tárgy lesz kisorsolva. 1. Egy elegáns női modell kalap Klein Simon kalapgyárából (Nagy S.-u. 1.) Megtekinthető a kirakatban. 2. Egy férfi zefir ing 2 gallérral, mérték után, Fischer (Szent László-tér 7.) fehérnemű üzletéből. 3. Három darab fénykép, Dajkovits fényképésznél (Sas-passag.) 4. Két üveg Robin likör a Robin Charles likörgyárból. 5. Két havi kölcsönkönyvtár előfizetés.

MOZI

x „Hotel Potemkin“ a Dorian-filmszínház pénteki műsora. Kiválóan érdekes és izgalmas dráma 6 hosszú felvonásban. Főszerepben: Bánky Vilma magyar művésznő és Jean Anegló, a kiváló francia filmművész.

x A Minaret hangja az Apolló mozgó legújabb filmje. Hatalmas, szentimentális dráma, gyönyörű meseszöveggel, kitűnő rendezéssel, melyből kelet gyönyörű képeit kell kiemelni, s az amerikai filmművészet jelesével a főszerepekben. A női főszerepét Norma Talmagde játssza. Norma Talmagde ma már egy fogalom, rövid idő alatt nőtte ki magát a közönség kedvencévé s e közkeletűségét minden alkalommal növeli. E darabban kitűnő szerepe van, amelyet a legtökéletesebben játszik meg. Utólérhetetlenül játssza meg a szerencsétlen asszony szerepét, s végtelen bájos ott, amikor mélyszéles szerelmét kell interpretálnia. Meg vagyunk győződve, hogy e darabban az Apolló mozgó újabb hatalmas sikereket arat.

x A világháború a látványosság adó ellen. Milyen egy lehetetlen asszony. Nem szabad a zsidóknak száraz lábbal átkelniük a Vörös-tengeren. Mit beszél a hallgatás völgye. Ahol a templom telkén építenek mozi. Kik győztek a Film Riport kedvencversenyén, Hollywoodi filmiskola. Hogyan csinálnak külföldön film propagandát, Philadelphában megcenzuráltak egy Pola Negri filmet, Indiszkért interjú a legnépszerűbb angol film-színésznővel (londoni levél), és az 5 leies kedvezményes jegyszelvényt tartalmazza a Film-Riport ma megjelenő legújabb száma, mely sok képpel izlésezen illusztrálva ma jelent meg. Ara 5 lei. Kapható az összes újságárusoknál.

Pénzkrízis folytán

raktáron levő kitűnő gyártmányu, egészen új, kereshetűros fém szerkezetű

zongorák, pianókat perzsaszőnyegeket 10% engedménnyel árusítom, míg a készlet tart 792

J. STERNBERG-nél

Piața Unirii (Szt. László-tér) 2 Telefon 13 45

Sonnenfeld Adolf részv. társ.

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

„RÖVID az élet, hosszú a sir“-nak le- vél ment, ne busuljon. Felmegyünk az Ur Istenhez egy új szívet kérni jeligtől 750

SZÉP asszony. Vártam szombaton Steppernél. Kérem holnap ismét négykor ugyanott okvetlenül megjelenni. 751

HÁZASSÁG

27 éves önálló iparos házasság céljából hajadon vagy fiatal özvegy ismeretséget keresi. Leveletet „Kertész“ jeligére a kiadóba. 742

LAKÁS

Akinek

átadó lakása van, forduljon hozzánk bizalommal.

Akinek

lakásra van szüksége, azonnal adunk és garantáljuk a belőltöztetést.

184

„ARDEAL“

lakás-, ingó és inga“an közvetítő iroda Str. Ciorogariu (v. Uri ut.) a Főposta mellett. Telefonszám 203.

KÖZPONTBAN 4 szobás modern lakás sürgősen átadó. Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. 732

ALKALMAZÁS

MŰSZERESZT, elsőrendű ntellgens szakembert állandó munkára felvesz a Derby cipőgyár. Személyesen jelentkezni lehet délelőtt 12—1ág. 737

IRODA szolgálja vagy más foglalkozást azonnal vagy 15-re keresek. Vigyikán, Strada Josif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 10. 739

VASESZTERGALYOS azonnali belépésre állást keres. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 740

MEGBIZHATÓ, rendes családból való fiatal leányt keresek könnyű házi munkára azonnali belépésre. Cim: Parcul Stefan cel Mare (Tisza Kálmán-tér) 15, földszint, kapu alatt balra. 753

PÉNZBESZEDŐT keres 50 ezer lei készpénz kaucióval keresek vállalat. Ajánlatot Hegedüs Hirlapirodába „Agilis“ jeligére. 747

BEJARONÓ! Reggel 9-től délután 3-ig kerestetik. Strada Delavrancea (Ritoók Zsigmond-utca) 13. Szüits. 741

ADÁS-VÉTEL

ITALMEREST forgalmas helyen percentre bérbe vennék. Cim a Hegedüs Hirlapirodába. 535

GYÖNYÖRÜ különleges mintájú 2 gobelin eladó. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 643

MIKSZATH összes műveit diszkiállításban megvételre keresem. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 687

GARDEROB szekrényt keresek azonnalra. Cim Hegedüs Hirlapirodába. 720

NATIONAL register kassza teljesen jó állapotban eladó. Stabli Gépek és Felszerelések Lerakata, Oradea-Mare, Piața Mihail Viteazul (Nagypiac-tér). Telefon 16-86. 749

8-as cséplőgarnitúra kifogástalan állapotban eladó. Közvetítő díjazok. Cim Hegedüs Hirlapirodába. 711

JÓFORGALMU hentes üzlet betegség miatt kiadó. Strada Vlahuta (S. János-utca) 21. 743

Uj ház eladó forgalmas helyen 3 üzléthelyiséggel, 4 lakással, 2 üzléthelyiség és kétszobás, fürdőszobás lakás azonnal átadó. Vételár 600.000 lei. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 744

SPORTBUNDA (mormota) jutányos áron eladó. Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 49. 748

AMERIKAI Buffet, Baross-utca 9, nyitva reggel 5 órától este 10-ig. Reggeli árak: Tejes kávé kicsi 5 lei, nagy 7, forró tea, egész nap, citrom és rummal 6, forralt bor különböző árban. Villás reggeli árak: Zóna-pörkölt 12 lei, 10 dgr. kolbász forró, tormával, vagy safttal 12, forró virstli tormával vagy safttal 5—6, főtt tojás 4 lei, 2 drb. higtojás pohárban 10, egy drb. ringli 4, szardinia 4—5, sült krumpli vajjal 8—12, friss liba tepertő 10 dgr. 15, libamáj 10 dgr. 20—24, nagy szelet puha kenyér vajjal 5, nagy szelet kenyér hideg zsirral 5, nagy szelet kenyér meleg pecsenye zsirral 5, vajas kenyér, szalámi, szardinia vagy főtt tojás feltéttel 10, 2 decis fröccs 4—6, sajt és gyümölcs a legolcsóbb árakban. 1112

KÉTCSÖVÜ vadászfegyver jó állapotban eladó. Megtekinthető a Savoly illatszertárban. 752

KÜLÖNFÉLÉK

ORTH. IZRAELITA családnál teljes ellátás kapható jutányos árban, ellátás kihordásra is. Berkovits, Baross-u. 7.

GÉPAJUROZAST szépen készít Erbsteinné, Sztaroveszky-utca 11. — Ugyanott estélyi és utcai toalettek készülnék elegáns kivitelben.

HEGEDÜ órakat adok, házhoz is megyek. Cim a Hegedüs Hirlapirodába kérek. 588

PERFEKT román tanártól órakat vennék. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 712

AJUROZAST, kézimunkát nagyon olcsón vállalkoz. Piața Unirii (Szent László-tér) 16. Délelőtt 8—1 között. 746

Üzletünket áthelyeztük Strada Cuza Voda (Szacsavay-utca) 17. Ésraktárunkban lévő butor, szőnyeg, Wertheimkassza, irodaberendezések, irodai lakat rendkívül leszállított árak mellett árusítjuk. Tessék az alkalmat felhasználni. 1009 Tisztelettel

Beck és Benjámín Strada Cuza Voda (Szacsavay-utca) 17.